

Hotararea nr.90/2008 pentru aprobarea Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la retelele electrice de interes public

Regulament privind racordarea utilizatorilor la retelele electrice de interes public

CAPITOLUL I

Dispozitii generale

Art. 1

Prin prezentul regulament privind racordarea utilizatorilor la retelele electrice de interes public, denumit in continuare *regulament*, se stabilesc etapele si procedurile necesare pentru racordarea utilizatorilor la retelele electrice de interes public pentru transportul si distributia energiei electrice.

Art. 2

Prezentul regulament se aplica raporturilor dintre operatorii de retele sau alti detinatori de retele electrice de interes public si:

- a) utilizatorii care solicita racordarea la retea electrica a unui loc de productie sau de consum nou;
- b) utilizatorii care solicita modificarea instalatiei prin care este racordat la retea un loc de productie sau de consum existent;
- c) utilizatorii la ale caror locuri de productie sau consum existente se modifica elementele tehnice energetice ori administrative, caracteristice acestora.

Art. 3

In sensul prezentului regulament, termenii si notiunile utilizate au semnificatiile prevazute in anexa nr. 1.

CAPITOLUL II

Solicitarea racordarii la retelele electrice

Art. 4

(1) Operatorul de retea aproba racordarea la retea electrica prin emiterea avizului tehnic de racordare la cererea persoanei interesate, in oricare dintre urmatoarele situatii:

- a) aparitia unui loc de productie sau de consum nou, definitiv ori temporar;
- b) separarea instalatiilor unui utilizator de instalatiile altui utilizator, in vederea racordarii directe a acestora la retea electrica a operatorului de retea.
- (2) Se solicita operatorului de retea actualizarea avizului tehnic de racordare prin care s-a aprobat racordarea unui loc de productie sau de consum si, dupa caz, inlocuirea sau modificarea instalatiei de racordare in oricare dintre urmatoarele situatii:

- a) dezvoltarea din punct de vedere tehnic si energetic a activitatii unui utilizator la un loc de productie sau de consum existent, care necesita depasirea puterii aprobate prin avizul tehnic de racordare;
- b) modificarea unor elemente de natura tehnica sau administrativa ale unui loc de productie sau de consum existent fata de situatia pentru care a fost emis avizul tehnic de racordare, fara depasirea puterii aprobate prin acesta;
- c) modificarea instalatiei de racordare realizata pentru un loc de productie sau de consum existent, fara cresterea puterii aprobate, pentru rezolvarea unor solicitari ale utilizatorului.

Art. 5

(1) Se considera dezvoltare din punct de vedere tehnic si energetic a activitatii unui utilizator la un loc de productie sau de consum existent, necesitand un spor de putere, oricare dintre urmatoarele situatii:

- a) dezvoltarea activitatii unui producator prin montarea de generatoare noi, inlocuirea unor generatoare existente cu altele avand putere instalata mai mare sau cresterea puterii instalate a generatoarelor existente;
- b) dezvoltarea activitatii unui consumator, respectiv cresterea puterii solicitate din retea electrica fata de puterea aprobata pentru locul de consum respectiv, determinata de extinderea activitatii proprii, dotarea suplimentara etc. sau de racordarea, in conditiile legii, a unui utilizator la retelele proprii;
- c) dezvoltarea unui operator de distributie existent sau a altui detinator de retea electrica de interes public.

(2) Se considera modificare a unor elemente de natura tehnica in instalatia de utilizare, fara depasirea puterii aprobate prin avizul tehnic de racordare pentru acel loc de productie sau de consum, oricare dintre urmatoarele situatii:

- a) modificarea naturii, structurii si/sau a caracteristicilor generatoarelor;
- b) racordarea de catre un utilizator la retea proprie, in conditiile legii, a unui alt utilizator;
- c) reducerea puterii absorbite de un consumator in urma separarii unui alt consumator racordat initial la instalatia sa.

(3) Se considera modificare a unor elemente de natura administrativa, fara depasirea puterii aprobate prin avizul tehnic de racordare pentru acel loc de productie sau de consum si fara modificarea unor elemente de natura tehnica, oricare dintre urmatoarele situatii:

- a) schimbarea denumirii unui utilizator sau a datelor de identificare a locului de productie sau de consum din motive administrative;
- b) schimbarea titularului locului de productie sau de consum prin preluarea obiectivului de la locul de productie sau de consum respectiv prin cumparare, mostenire etc.

(4) Modificarea instalatiei de racordare, fara modificarea puterii aprobate pentru un loc de productie sau de consum existent, se poate produce atunci cand se solicita:

- a) modificarea punctului de delimitare a instalatiilor;
- b) modificarea punctului de masurare;
- c) cresterea gradului de continuitate a alimentarii asigurat de instalatia de racordare;
- d) conditii privind alimentarea cu energie electrica ce impun modificarea sau inlocuirea unor elemente din instalatia de racordare cu altele avand alte caracteristici tehnice sau montarea de elemente noi.

Art. 6

(1) Cererile de racordare a unor locuri de productie sau de consum cu puteri mai mari de 50 MVA se adreseaza de catre solicitanti operatorului de transport.

(2) Cererile de racordare a unor locuri de producere sau de consum cu puteri de pana la 50 MVA inclusiv, in functie de amplasarea acestora, se adreseaza de catre solicitanti, dupa caz:

- a) operatorului de distributie care detine contract de concesiune a serviciului public privind distributia energiei electrice in zona respectiva;
- b) altor persoane care detin o retea electrica de interes public sau care era existenta la data intrarii in vigoare a Legii energiei electrice nr. 13/2007, cu modificarile si completarile ulterioare.

(3) Cererea de actualizare a avizului tehnic de racordare se adreseaza operatorului de retea la care este racordat solicitantul.

CAPITOLUL III

Etapele procesului de racordare la retelele electrice

Art. 7

Pentru realizarea racordarii unui utilizator la reseaua electrica de interes public se parcurg, dupa caz, urmatoarele etape:

- a) etapa preliminara de documentare si informare a viitorului utilizator;
- b) depunerea de catre viitorul utilizator a cererii de racordare si a documentatiei aferente pentru obtinerea avizului tehnic de racordare;
- c) emiterea de catre operatorul de retea a avizului tehnic de racordare, ca oferta de racordare;
- d) incheierea contractului de racordare intre operatorul de retea si utilizator;
- e) incheierea contractului de executie intre operatorul de retea si un executant si realizarea instalatiei de racordare la reseaua electrica; punerea in functiune a instalatiei de racordare;
- f) punerea sub tensiune a instalatiei de utilizare.

SECTIUNEA 1

Etapă preliminară de documentare și informare a viitorului utilizator

Art. 8

(1) Utilizatorul poate solicita operatorului de retea informatii privind conditiile si posibilitatile de realizare a racordarii la retea a unui loc de producere sau de consum, prezentand datele caracteristice ale acestuia.

(2) La solicitarea prevazuta la alin. (1), operatorul de retea ofera solicitantilor informatii generale privind:

- a) necesitatea obtinerii unui aviz de amplasament sau a elaborarii unui studiu de solutie, daca este cazul; in aceasta situatie se indica procedurile care se aplica, etapele care se parcurg, documentatia si datele necesare;
- b) posibilitatile de racordare la reseaua proprie a instalatiilor aferente locului de producere sau de consum;
- c) etapele procesului de racordare la retea si durata estimata a fiecareia dintre acestea, corelat cu specificul si datele energetice ale locului de producere sau de consum;
- d) actiunile pe care trebuie sa le intreprinda utilizatorul, respectiv operatorul de retea, si documentele aferente necesare, specifice fiecarei etape a procesului de racordare;
- e) tarifele in vigoare practicate de operatorul de retea pentru emiterea avizelor tehnice de racordare, respectiv tarifele de racordare si temeiul legal al acestora.

(3) Informatiile prevazute la alin. (2) se transmit solicitantului in scris, gratuit, in termen de cel mult 15 zile calendaristice de la inregistrarea cererii scrise a acestuia.

SECTIUNEA a 2-a

Depunerea cererii de racordare și a documentatiei pentru obtinerea avizului tehnic de racordare

Art. 9

(1) Cererea de racordare sau de actualizare a avizului tehnic de racordare se face pentru fiecare loc de producere sau de consum, indiferent de perioada solicitata si de marimea puterii produse sau absorbite, potrivit situatiilor prevazute la art. 4 si 5.

(2) Utilizatorii retelelor electrice au obligatia solicitarii avizului tehnic de racordare sau a actualizarii acestuia, dupa caz, inainte de a incepe executarea instalatiei de utilizare care urmeaza sa fie racordata la reseaua electrica, respectiv modificarea celei existente.

(3) In cazul modificarii unor elemente de natura administrativa, conform prevederilor art. 5 alin. (3), solicitarea actualizarii avizului tehnic de racordare se face in termen de maximum 6 luni de la data producerii modificarii. In acest interval de timp avizul tehnic de racordare emis pentru locul de productie/consum respectiv isi mentine valabilitatea.

(4) Operatorii de distributie care sunt concesionari ai serviciului public de distributie a energiei electrice solicita operatorului de transport si de sistem actualizarea avizului tehnic de racordare, in cazurile in care:

- a) cresterea puterii absorbite conduce fie la depasirea puterii aprobate, necesitand marirea capacitatii statiilor de transformare ale operatorului de transport si de sistem, fie la realizarea sau amplificarea unei statii de transformare de 110/MT kV, racordata, intr-o statie de transformare apartinand operatorului de transport si de sistem;
- b) se re tehnologizeaza linii de 110 kV si/sau statii de transformare de 110 kV/MT kV, care au cel putin un punct de racordare in instalatiile apartinand operatorului de transport si de sistem;
- c) este necesara realizarea unor linii electrice de distributie noi, racordate in statiile operatorului de transport si de sistem.

Art. 10

(1) Pentru obtinerea avizului tehnic de racordare si a racordarii la reseaua electrica, solicitantul se adreseaza operatorului de retea, potrivit art. 6, dupa cum urmeaza:

- a) direct;
- b) prin imputernicit legal;
- c) prin proiectant de specialitate;
- d) prin furnizor.

(2) Cererea si documentatia anexata acesteia se depun direct sau se trimit prin posta la centrele teritoriale de relatii cu clientii organizate de operatorul de retea.

Art. 11

Cererea de racordare cuprinde cel putin urmatoarele informatii:

- a) datele de identificare a locului de productie sau de consum, a utilizatorului si, daca este cazul, a imputernicitului legal, a proiectantului de specialitate sau a furnizorului;
- b) tipul instalatiilor de la locul de productie sau de consum, pentru care se solicita racordarea: generatoare, instalatii de distributie, instalatii consumatoare etc.;
- c) data estimata solicitata pentru punerea sub tensiune a instalatiei de utilizare de la locul de productie sau de consum, puterea prevazuta a fi evacuata sau consumata si evolutia acesteia;
- d) eventuale indicatii privind grupul de masurare a energiei electrice sau informatii pentru stabilirea acestuia;
- e) declaratia pe propria raspundere a solicitantului referitoare la autenticitatea datelor si la conformitatea cu originalul a documentelor prezentate in copie, anexate cererii;
- f) lista documentelor care compun documentatia anexata cererii, conform art. 12.

Art. 12

(1) Pentru un loc de productie sau de consum nou, documentatia anexata cererii de racordare are o structura ce depinde de categoria de utilizator din care face parte solicitantul. In functie de categoria de utilizator, documentatia va cuprinde, dupa caz:

- a) avizul de amplasament in copie, daca acesta este necesar conform reglementarilor, pentru obiectivul sau instalatia ce se realizeaza pe locul de productie sau de consum respectiv;
- b) studiul de solutie pentru racordarea la reseaua electrica, daca a fost elaborat;
- c) datele tehnice si energetice caracteristice locului de productie sau de consum al utilizatorului, conform reglementarilor in vigoare la data depunerii cererii de racordare, aprobate de autoritatea competenta;
- d) certificatul de urbanism in termen de valabilitate, in copie;
- e) planul de situatie la scara, cu amplasarea in zona a locului de productie/consum, vizat de emitentul certificatului de urbanism, ca anexa la acesta, pentru constructiile noi sau pentru constructiile existente care se modifica, in copie. Pentru constructiile existente care nu se modifica este suficienta schita de amplasament, cu coordonate din care sa rezulte precis pozitia locului de productie/consum;
- f) copia certificatului de inregistrare la registrul comertului sau a altor autorizatii legale de functionare emise de autoritatile competente;
- g) actul de proprietate sau orice alt in scris care atesta dreptul de folosinta asupra terenului, incinte ori cladirii in care se constituie locul de productie sau de consum pentru care se solicita racordarea, in copie. In cazul spatiilor inchiriate, este necesar si acordul notarial al proprietarului pentru executarea de lucrari in instalatiile electrice;
- h) autorizatia de construire a obiectivului, in termen de valabilitate, in copie, in situatia in care se solicita racordarea unei organizari de santier pentru realizarea acestuia.

(2) Pentru un loc de productie sau de consum existent, documentatia anexata cererii de actualizare a avizului tehnic de racordare cuprinde ultimul aviz tehnic de racordare obtinut anterior, la care se adauga, dupa caz:

- a) documentele mentionate la alin. (1), in situatiile prevazute la art. 5 alin. (1);
- b) descrierea modificarilor de natura tehnica fata de situatia anterioara, in cazurile prevazute la art. 5 alin. (2);
- c) in copie, actele doveditoare ale incadrarii in una dintre cele doua situatii prevazute la art. 5 alin. (3);
- d) expunerea problemei a carei rezolvare impune modificarea instalatiei de racordare si documente care sa sustina aceasta cerere, in situatiile prevazute la art. 5 alin. (4).

(3) In documentatie se specifica, dupa caz, cerintele privind continuitatea alimentarii in punctul de delimitare, pentru a fi avute in vedere la stabilirea solutiei de racordare la reseaua electrica.

Art. 13

Cererea de racordare va fi in mod obligatoriu semnata si de utilizator sau de imputernicitul legal al utilizatorului, daca aceasta a fost intocmita de catre un proiectant de specialitate sau de catre un furnizor.

Art. 14

(1) Solutia de racordare se stabileste de catre operatorul de retea prin fisa de solutie sau studiu de solutie, dupa caz, in conformitate cu prevederile reglementarilor emise de autoritatile competente.

(2) Cheltuielile legate de elaborarea fisei de solutie sunt incluse in tariful de emitere a avizului tehnic de racordare.

(3) Studiul de solutie se elaboreaza de catre operatorul de retea si se plateste de solicitant. Costurile pentru realizarea studiului de solutie se stabilesc de operatorul de retea pe baza de deviz, respectandu-se principiile liberei concurente.

(4) Termenul de elaborare a unui studiu de solutie, de la data depunerii datelor complete, este de maximum 3 luni pentru racordarea locului de productie/consum la o retea cu tensiunea de 110 kV sau mai mare, respectiv de maximum o luna pentru racordarea la o retea de medie sau de joasa tensiune.

(5) Utilizatorul trebuie sa opteze pentru una dintre variantele de solutie stabilite in studiu si sa isi exprime optiunea in scris intr-un interval de maximum doua luni.

(6) In cazul nerespectarii termenului prevazut la alin. (5), solutia de racordare prevazuta in studiu nu se mai considera valabila.

(7) O solutie de racordare este valabila numai daca a fost confirmata printr-un aviz tehnic de racordare si acesta este valabil la randul sau in conditiile prezentului regulament.

Art. 15

(1) Operatorul de retea va colabora cu utilizatorii pentru stabilirea celei mai avantajoase solutii de racordare la reseaua electrica din punct de vedere tehnic si economic, tinand seama de:

- a) interesele justificate ale utilizatorului care solicita racordarea;
- b) cerintele tehnice privind utilizarea, functionarea si siguranta retelei electrice;
- c) necesitatea mentinerii calitatii serviciului de transport sau de distributie prestat pentru toti utilizatorii din zona.

(2) In baza prevederilor alin. (1), un utilizator nu se poate prevala de dreptul lui legal de acces la retea pentru ca racordarea sa se faca la o anumita tensiune nominala sau intr-un anumit punct al retelei, cel mai avantajos pentru el din punct de vedere economic, daca acest lucru afecteaza siguranta Sistemului electroenergetic national (SEN) prin nerespectarea normelor tehnice, respectiv afecteaza conditiile economice sau calitatea serviciului de transport/distributie al/a energiei electrice prestat de operatorul de retea pentru toti utilizatorii racordati la retea, prin nerespectarea standardelor de performanta.

Art. 16

(1) Pentru racordarea prin linie electrica directa a unui loc de productie sau de consum al unui utilizator la o retea apartinand unei persoane fizice sau juridice diferite de operatorul de distributie care detine contract de concesiune a serviciului public privind distributia energiei electrice in zona geografica in care este amplasata reseaua respectiva, este necesar acordul acestuia din urma. In cazul altui titular de licenta de distributie sau al unei societati comerciale administrator de parc industrial, constituit in conditiile legii, pentru racordarea unui utilizator in zona atribuita prin licenta, respectiv in incinta parcului industrial, acordul precizat este necesar numai daca racordarea conduce la depasirea puterii aprobate prin avizul tehnic de racordare emis anterior titularului de licenta sau societatii administrator de parc industrial de catre operatorul de distributie care detine contract de concesiune a serviciului public de distributie a energiei electrice in zona geografica.

(2) Cererea si obtinerea acordului prevazut la alin. (1) revin detinatorului retelei la care se solicita racordarea.

(3) Acordul prevazut la alin. (1) consta in actualizarea avizului tehnic de racordare emis de operatorul de retea detinatorului retelei la care urmeaza sa fie racordat noul utilizator.

(4) Operatorul de retea poate refuza sa dea acordul solicitat in conditiile alin. (1) numai in cazul in care ofera o solutie de racordare la reseaua proprie in conditii tehnice si economice echivalente sau mai avantajoase pentru utilizator din punctul de vedere al costurilor racordarii.

(5) Pentru racordarea unui loc de productie sau de consum pe barele de 110 kV sau de medie tensiune ale statiilor sale de transformare, operatorul de transport si de sistem trebuie sa obtina acordul operatorului de distributie care detine contract de concesiune a serviciului public de distributie a energiei electrice in zona geografica in care este amplasata statia respectiva.

(6) Modul de colaborare dintre factorii implicati in racordarea unui loc de productie sau de consum prin linie directa, conform prevederilor prezentului articol, se reglementeaza prin procedura aprobata prin ordin al autoritatii competente.

Art. 17

(1) Operatorii de distributie si operatorul de transport si de sistem vor colabora pentru avizarea studiului de solutie si pentru stabilirea celei mai avantajoase solutii de racordare, respectiv pentru emiterea avizului tehnic de racordare:

- a) in cazul locurilor de productie cu puteri instalate mai mari de 10 MW, racordate la reseaua electrica de distributie;
- b) in cazul locurilor de consum racordate la reseaua electrica de distributie cu tensiunea de 110 kV;
- c) in cazul locurilor de productie sau de consum care se racordeaza pe barele de medie tensiune sau 110 kV ale statiilor de transformare ale operatorului de transport si de sistem.

(2) Colaborarea dintre operatorii de distributie si operatorul de transport si de sistem, in conditiile prevederilor alin. (1) si ale art. 9 alin. (4), se realizeaza in conformitate cu reglementarile emise de autoritatile competente.

SECTIUNEA a 3-a

Emiterea avizului tehnic de racordare

Art. 18

Avizul tehnic de racordare constituie oferta operatorului de retea la cererea de racordare a solicitantului.

Art. 19

(1) Operatorii de retea emit, la cerere, avize tehnice de racordare la retelele electrice de interes public, pe care le exploateaza comercial conform licentelor, pentru locurile de productie sau de consum ale obiectivelor amplasate in zona geografica stabilita prin licenta pentru desfasurarea activitatii.

(2) Detinatorii de retele electrice de interes public, altii decat operatorii de retea, precum si persoanele care detin o retea electrica ce era existenta la data intrarii in vigoare a Legii nr. 13/2007, cu modificarile si completarile ulterioare, emit avize tehnice de racordare unor solicitanti numai dupa actualizarea de catre operatorul de retea, in prealabil, a avizului tehnic de racordare propriu conform prevederilor art. 5 alin. (1) lit. b), alin. (2) lit. b) si ale art. 16.

Art. 20

(1) In termen de 7 zile calendaristice de la data inregistrarii cererii de racordare, operatorul de retea verifica documentatia depusa si transmite solicitantului factura de plata a tarifului pentru emiterea avizului tehnic de racordare.

(2) In cazul in care constata ca documentatia este incompleta, operatorul de retea va comunica in scris solicitantului, in cadrul termenului prevazut la alin. (1), necesitatea completarii, indicand documentele ce trebuie anexate, completate sau refacute si dand toate informatiile necesare in acest scop.

(3) Operatorul de retea poate cere solicitantului date suplimentare, conform prevederilor alin. (2), numai in cazuri justificate.

(4) Documentatia este considerata completa dupa refacerea ei conform prevederilor alin. (2) si dupa achitarea tarifului de emitere a avizului tehnic de racordare.

(5) Durata necesara solicitantului pentru completarea documentatiei se considera suplimentara duratei reglementate de emitere a ofertei de racordare, respectiv a avizului tehnic de racordare.

Art. 21

(1) Operatorul de retea are obligatia sa emita si sa transmita solicitantului avizul tehnic de racordare, in maximum 30 de zile calendaristice de la inregistrarea documentatiei complete depuse de utilizator.

(2) In cazul modificarii unor elemente de natura administrativa, conform prevederilor art. 5 alin. (3), actualizarea avizului tehnic de racordare se face in cel mult 10 zile calendaristice de la data depunerii cererii de catre utilizator.

(3) Pentru cazurile in care emiterea avizului tehnic de racordare la retelele electrice de distributie de medie si joasa tensiune se face pe baza unui studiu de solutie, termenul prevazut la alin. (1) se reduce la maximum 10 zile calendaristice.

(4) In situatiile in care emiterea avizului tehnic de racordare de catre operatorul de distributie se face cu consultarea operatorului de transport si de sistem, termenul reglementat pentru emiterea avizului tehnic de racordare de catre operatorul de distributie se prelungeste pana la primirea punctului de vedere al acestuia, dar nu cu mai mult de 30 de zile calendaristice.

(5) La termenele prevazute la alin. (1), (2) si (3) se adauga, dupa caz, termenele prevazute pentru elaborarea studiilor de solutie, conform prevederilor art. 14 alin. (4).

Art. 22

(1) Operatorul de retea are obligatia de a comunica in scris solicitantului, in cadrul termenului prevazut la art. 20 alin. (1), imposibilitatea de a emite avizul tehnic de racordare si motivele justificate ale refuzului, in urmatoarele situatii:

a) satisfacerea cererii utilizatorului ar afecta siguranta SEN prin nerespectarea normelor tehnice si a standardelor de performanta prevazute in reglementarile tehnice in vigoare;

b) nu a fost respectat avizul de amplasament, respectiv obiectivul prevazut la locul de productie/consum este amplasat in zona de protectie sau de siguranta a retelei electrice, si nu sunt indeplinite conditiile de coexistenta a instalatiilor operatorului de retea cu obiectivul respectiv.

(2) Conditii de emitere a avizelor de amplasament se reglementeaza de catre autoritatea competenta.

Art. 23

(1) Avizul tehnic de racordare emis de catre operatorul de retea contine conditiile tehnico-economice de racordare la retea, respectiv, dupa caz, urmatoarele:

a) puterea aprobata pentru racordare si evolutia acesteia;

b) descrierea solutiei de racordare, care include lucrarile pentru realizarea racordarii, cu precizarea punctului de racordare, punctului de delimitare si a lucrarilor ce trebuie efectuate pentru extinderea sau intarirea retelei electrice in amonte de punctul de racordare, impuse de realizarea sau de modificarea instalatiei de racordare respective;

c) obligatiile solicitantului de indeplinire a unor conditii specifice pentru racordare;

d) cerintele de monitorizare si de reglaj, inclusiv interfata cu sistemele informatice de monitorizare, comanda si achizitie de date (SCADA) si de telecomunicatii;

e) datele de inregistrare care necesita verificarea in timpul functionarii;

f) tariful de racordare;

g) nivelul de continuitate a alimentarii asigurat de reseaua electrica in punctul de delimitare;

h) obligatiile solicitantului legate de participarea sa la mentinerea sigurantei in functionare a SEN si la restaurarea functionarii SEN dupa o cadere totala sau partiala a acestuia;

i) cerinte si conditii specifice pentru furnizarea de servicii tehnologice de sistem catre operatorul de transport si de sistem sau catre operatorii de distributie;

j) cerinte privind protectiile si automatizarile la interfata cu reseaua electrica;

k) obligatia incheierii conventiei de exploatare, la solicitarea operatorului de retea, pentru stabilirea sarcinilor privind exploatarea si intretinerea instalatiilor, urmarirea consumului si reducerea acestuia in situatii exceptionale aparute in functionarea SEN;

l) cerinte pentru echipamentele principale de masurare, control, protectie si automatizare din instalatiile utilizatorului;

m) cerinte privind structura si locul de montare ale echipamentelor de masurare care servesc la stabilirea contravalorii serviciului de transport sau de distributie prestat utilizatorului de catre operatorul de retea;

n) durata de valabilitate a avizului tehnic de racordare;

o) alte conditii, in functie de cerintele specifice solicitantului, posibilitatile oferite de caracteristicile si starea retelelor existente sau impuse de normele in vigoare la data emiterii avizului.

(2) Pentru avizele tehnice de racordare operatorul de retea este obligat sa respecte un continut-cadru, in functie de categoria de utilizator, conform reglementarilor autoritatii competente.

Art. 24

In cazul deteriorarii sau pierderii avizului tehnic de racordare de catre utilizator, la cererea acestuia, operatorul de retea este obligat sa emita un duplicat in termen de 7 zile calendaristice de la data inregistrarii cererii.

Art. 25

Emiterea/actualizarea avizului tehnic de racordare si emiterea unui duplicat se fac contra cost, pe baza tarifelor aprobate de autoritatea competenta.

Art. 26

(1) Locul si, dupa caz, numarul punctelor de delimitare se stabilesc de comun acord de catre operatorul de retea si utilizator, cu respectarea prevederilor legale in vigoare.

(2) La stabilirea punctului de delimitare se vor avea in vedere:

a) tipul instalatiei: de transport, de distributie sau de utilizare;

b) limita de proprietate asupra terenurilor, evitandu-se cat mai mult posibil amplasarea instalatiilor operatorului de retea pe proprietatea utilizatorului;

c) racordarea in perspectiva a noi utilizatori la instalatia de racordare.

(3) Punctul de delimitare va fi stabilit astfel incat retelele electrice amplasate pe domeniul public sa fie detinute, de regula, de catre operatorul de retea; ca exceptie, cazurile particulare se rezolva prin reglementare a autoritatii competente pentru racordare prin linie directa.

(4) In cazul in care, la cererea si cu acceptul utilizatorului, din motive tehnice sau economice, delimitarea instalatiilor se face pe proprietatea acestuia, utilizatorul se va angaja juridic, prin incheierea unui contract de superficie si inscrierea acestuia in cartea funciara, ca nu va emite pretentii financiare legate de existenta unor instalatii realizate in beneficiul lui si amplasate pe proprietatea sa, dar care apartin operatorului de retea, ori pentru racordarea altor utilizatori din instalatiile in cauza si se va obliga sa transmita aceste obligatii si succesorilor proprietari ai imobilelor respective.

(5) De drepturile rezultate in conditiile alin. (4) pentru operatorul de retea beneficiaza si succesorii legali ai acestuia.

(6) In cazul in care, la cererea utilizatorului, punctul de delimitare se stabileste in amonte de limita de proprietate, utilizatorul devine detinatorul unei retele electrice amplasate pe proprietatea publica sau a tertilor si are responsabilitatea:

a) de a obtine de la detinatorii terenurilor dreptul de uz si de servitute asupra proprietatilor acestora, pentru executarea lucrarilor necesare realizarii retelei electrice, pentru asigurarea functionarii normale a acesteia, precum si pentru realizarea reviziilor, reparatiilor si interventiilor necesare;

b) de a asigura exploatarea si mentenanta instalatiilor proprii in conformitate cu normele in vigoare, numai cu personal calificat si autorizat conform prevederilor reglementarilor Ministerului Muncii, Familiei si Egalitatii de Sanse si autoritatii competente, respectiv prin operatori economici atestati conform legii;

c) de a realiza o functionare a retelei electrice in conditii de siguranta pentru oameni si/sau animale, fiind direct raspunzator, in conditiile legii, de producerea unor incidente sau accidente si de urmarile acestora.

(7) In situatia prevazuta la alin. (2) lit. c), primul utilizator va primi din partea urmatoarelor utilizatori racordati in primii 5 ani de la punerea in functiune a instalatiei de racordare o compensatie banneasca. Valoarea acestei compensatii se stabileste de operatorul de retea, in baza unei metodologii aprobate de autoritatea competenta.

(8) Elementul fizic la care se stabileste punctul de delimitare (borne, cleme, cordoane si altele) trebuie sa permita realizarea separarii vizibile a instalatiilor care apartin operatorului de retea de cele ale utilizatorului.

(9) Modul de stabilire a punctelor de delimitare pentru locuinte individuale, ansambluri sau zone de locuinte nou-construite, precum si alte aspecte privind racordarea acestora la reseaua electrica de distributie sunt prevazute in anexa nr. 2.

Art. 27

Schimbarea punctului de delimitare se poate face, cu respectarea prevederilor legale, prin modificarea dreptului de proprietate asupra unor capacitati energetice ale operatorului de retea sau ale utilizatorului, in conditiile prevazute de reglementarile autoritatii competente.

Art. 28

(1) Pentru utilizatorii permanenti perioada de valabilitate a avizului tehnic de racordare este de minimum 25 de ani de la data emiterii. Aceasta se prelungeste automat pana la aparitia unor modificari ale datelor care au stat la baza emiterii sau actualizarii lui.

(2) Pentru consumatorii temporari perioada de valabilitate a avizului tehnic de racordare este perioada de valabilitate a autorizatiei de construire sau perioada de valabilitate a aprobarii autoritatilor legale si pentru care a fost emis avizul tehnic de racordare.

Art. 29

(1) Avizul tehnic de racordare emis isi inceteaza valabilitatea in urmatoarele situatii:

a) expira perioada pentru care a fost emis;

b) se modifica datele locului de productie sau de consum ori ale utilizatorului (energetice, de identificare sau de patrimoniu), care au stat la baza emiterii lui;

c) avizele legale solicitate prin certificatul de urbanism, respectiv autorizatia de construire pentru obiectivul utilizatorului sau pentru instalatia de racordare, emise ulterior emiterii avizului tehnic de racordare, impun schimbarea solutiei de racordare la reseaua electrica;

d) in termen de 6 luni de la emitere, pentru utilizatorii care se racordeaza la retelele electrice cu tensiunea de 110 kV sau mai mare si pentru locurile de productie cu putere totala instalata mai mare de 10 MW, respectiv 3 luni de la emitere, pentru utilizatorii racordati la retelele electrice de distributie de medie si joasa tensiune, daca nu a fost achitat tariful de racordare si nu a fost incheiat contractul de racordare sau, dupa caz, contractul pentru transportul, distributia ori furnizarea energiei electrice sau formele de angajare a executarii lucrarilor din aval de punctul de delimitare, necesare pentru racordarea la reseaua electrica.

(2) Operatorul de retea poate prelungi cel mult o data cu inca 6 luni, respectiv 3 luni, dupa caz, termenele prevazute la alin. (1) lit. d), daca nu s-au modificat datele care au stat la baza emiterii avizului tehnic de racordare, iar solutia si tariful de racordare stabilite sunt in continuare valabile.

SECTIUNEA a 4-a

Incheierea contractului de racordare

Art. 30

(1) Dupa primirea ofertei de racordare, exprimata prin avizul tehnic de racordare, utilizatorul poate solicita in scris operatorului de retea incheierea contractului de racordare. Cererea va fi in mod obligatoriu semnata de utilizator sau de imputernicitul legal al utilizatorului.

(2) Prin exceptie de la prevederile alin. (1), nu este necesara incheierea unui contract de racordare in cazurile in care nu se executa lucrari noi sau modificari ale instalatiilor de racordare existente.

Art. 31

Pentru realizarea racordarii, utilizatorii achita operatorului de retea, detinator al retelei electrice, tariful de racordare stabilit conform metodologiei aprobate de autoritatea competenta.

Art. 32

Pentru incheierea contractului de racordare, utilizatorul va anexa la cerere urmatoarele documente:

a) copia avizului tehnic de racordare;

b) copia certificatului de inregistrare la registrul comertului sau alte autorizatii legale de functionare emise de autoritatile competente, daca este cazul;

c) autorizatia de construire a obiectivului sau, in cazul constructiilor existente, actul de proprietate, respectiv contractul de inchiriere, in copie;

d) acordurile proprietarilor terenului, in original, autentificate de un notar public, pentru ocuparea sau traversarea terenului, precum si pentru exercitarea de catre operatorul de retea a drepturilor de uz si de servitute asupra terenurilor afectate de instalatia de racordare (numai in cazurile in care instalatia de racordare este destinata in exclusivitate racordarii unui singur loc de productie sau de consum).

Art. 33

In urma indeplinirii cerintelor prevazute la art. 32, operatorul de retea are obligatia sa propuna utilizatorului proiectul de contract de racordare, in termen de maximum 10 zile calendaristice.

Art. 34

(1) In cazul in care, pentru racordarea unui loc de productie sau de consum, sunt necesare lucrari de modificare ori deviere a instalatiilor electrice existente ale operatorului de retea, rezultate din avizul de amplasament, acestea se vor face de catre operatorul de retea ca titular de investitie, pe cheltuiala utilizatorului, conform reglementarilor autoritatii competente, anterior incheierii contractului de racordare.

(2) In cazul in care lucrarile de deviere sunt conditionate de realizarea instalatiei de racordare, cele doua categorii de lucrari se vor corela prin etapizari corespunzatoare care vor fi prevazute in contractul de racordare.

(3) Din lucrarile pentru eliberarea unor amplasamente nu rezulta capacitati energetice noi.

(4) Pentru mutarea pe noile amplasamente a instalatiilor operatorului de retea, utilizatorul care a generat mutarea are obligatia:

a) de a obtine in numele operatorului de retea, de la detinatorii terenurilor noilor amplasamente, accept scris sau contract de vanzare-cumparare autentificat de notarul public, pentru ocuparea sau traversarea terenului, precum si pentru exercitarea de catre operatorul de retea a drepturilor de uz si de servitute asupra terenurilor afectate de instalatiile electrice deviate;

b) sa suporte eventualele despagubiri ale detinatorilor terenurilor noilor amplasamente rezultate in conditiile lit. a);

c) de a obtine pe baza documentatiilor intocmite de catre laboratorul studiului de deviere sau de mutare toate avizele si acordurile solicitate prin certificatul de urbanism, in vederea obtinerii autorizatiei de construire pentru lucrarea de deviere sau de mutare;

d) de a incheia cu operatorul de retea contractul pentru eliberarea amplasamentului sau pentru realizarea conditiilor de coexistenta.

Art. 35

Dupa incheierea contractului de racordare si in conditiile prevazute in acesta, operatorul de retea solutioneaza toate problemele legate de realizarea racordarii la reseaua electrica, respectiv asigura: proiectarea, construirea si punerea in functiune a instalatiei de racordare, inclusiv realizarea in instalatiile din amonte de punctul de racordare a tuturor conditiilor tehnice pentru asigurarea capacitatii necesare in vederea preluarii consumului suplimentar solicitat de utilizator la parametrii calitativi corespunzatori normelor in vigoare.

SECTIUNEA a 5-a

Contractarea si executarea lucrarilor, receptionarea si punerea in functiune a instalatiilor de racordare

Art. 36

Pentru racordarea utilizatorilor la reseaua electrica se executa, dupa caz, urmatoarele categorii de lucrari:

a) lucrari de intarire a retelei electrice in amonte de punctul de racordare, pentru crearea conditiilor tehnice necesare racordarii unui utilizator;

b) lucrari pentru realizarea instalatiei de racordare, respectiv a instalatiilor cuprinse intre punctul de racordare si punctul de delimitare;

c) lucrari pentru realizarea instalatiilor din aval de punctul de delimitare.

Art. 37

(1) Realizarea lucrarilor din categoria prevazuta la art. 36 lit. a) se face de catre operatorul de retea si pe cheltuiala acestuia, in conformitate cu reglementarile legale. In cazurile speciale prevazute in reglementarile emise de autoritatile competente, pentru lucrari destinate racordarii unui loc de productie sau destinate in exclusivitate ori in proportie de peste 60% racordarii unui loc de consum, costurile sunt suportate si de catre utilizator. Modul si cota de participare a partilor la suportarea costurilor in cazurile speciale se reglementeaza de autoritatea competente.

(2) Daca lucrarile din categoria prevazuta la art. 36 lit. a), necesare pentru racordarea unui utilizator, nu sunt prevazute in programul de investitii al operatorului de retea si nu exista posibilitatea realizarii lor corelate cu instalatia de racordare pana la data solicitata pentru punerea sub tensiune a instalatiei de utilizare, operatorul de retea comunica acest lucru utilizatorului in oferta de racordare pe care o face prin avizul tehnic de racordare, informandu-l cu privire la termenele posibile de realizare a lucrarilor respective.

(3) Informatia prevazuta la alin. (2) va fi furnizata utilizatorului inca din prima etapa a procesului de racordare, conform prevederilor art. 8, intotdeauna cand acest lucru este posibil.

(4) In conditiile prevazute la alin. (2), utilizatorul poate opta pentru una dintre urmatoarele variante:

a) renuntarea la realizarea obiectivului pe amplasamentul locului de productie sau de consum respectiv;

b) amanarea realizarii obiectivului pe amplasamentul locului de productie sau de consum respectiv pana la data indicata de operatorul de retea ca termen pentru asigurarea in amonte de punctul de racordare a conditiilor care sa permita racordarea;

c) suportarea costurilor lucrarilor de intarire a retelei in amonte de punctul de racordare;

d) acceptarea unei alte solutii oferite de operatorul de retea.

(5) Cheltuielile efectuate de utilizator in conditiile prevazute la alin. (4) lit. c) i se returneaza acestuia de catre operatorul de retea printr-o modalitate convenita intre parti.

Art. 38

(1) Operatorul de retea poate executa lucrarile din categoriile prevazute la art. 36 lit. a) si b) cu personal propriu, daca detine atestat, sau atribuie contractul de achizitie publica pentru executare de lucrari unui operator economic atestat, respectand procedurile de atribuire a contractului de achizitie publica.

(2) Contractul de lucrari avand ca obiect executia lucrarilor din categoria prevazuta la art. 36 lit. b) se poate incheia de catre operatorul de retea si cu un anumit proiectant sau constructor atestat, ales de catre utilizator, care cere, in scris, in mod expres acest lucru operatorului de retea, inainte de incheierea contractului de racordare.

(3) In situatia prevazuta la alin. (2), tariful de racordare perceput de operatorul de retea se va recalcula in mod corespunzator, corelat cu rezultatul negocierii dintre utilizator si proiectantul sau constructorul pe care acesta l-a ales.

(4) Lucrarile din categoria prevazuta la art. 36 lit. b), respectiv instalatia de racordare, inclusiv in cazurile prevazute la alin. (2), se executa de catre un operator economic atestat numai dupa incheierea cu operatorul de retea a contractului de executie.

(5) Intrucat costurile lucrarilor instalatiei de racordare nu sunt suportate de operatorul de retea, ci de un utilizator, prin tariful de racordare, se considera ca in acest caz contractarea executiei in conditiile prevazute la alin. (2) nu intra in contradictie cu prevederile legislatiei in vigoare privind atribuirea contractelor de achizitie publica.

Art. 39

Realizarea lucrarilor din categoria corespunzatoare art. 36 lit. c) este in responsabilitatea utilizatorului si se face pe cheltuiala lui.

Art. 40

(1) Receptionarea instalatiilor rezultate in urma lucrarilor prevazute la art. 36 lit. b) si punerea lor in functiune se realizeaza in conformitate cu normele in vigoare pentru aceste operatiuni, aferente lucrarilor proprii ale operatorului de retea.

(2) Aceste instalatii raman in patrimoniul operatorului de retea si vor putea fi folosite pentru racordarea altor utilizatori, cu respectarea prevederilor art. 26 alin. (7).

SECTIUNEA a 6-a

Punerea sub tensiune a instalatiilor de utilizare

Art. 41

(1) Punerea sub tensiune a instalatiilor electrice ale utilizatorilor se face, cu respectarea termenului prevazut in contractul de racordare, dupa depunerea de catre utilizator sau de imputernicitul sau legal, la operatorul de retea, a dosarului instalatiei de utilizare intocmit de executantul acesteia si, dupa caz, incheierea conventiei de exploatare si a contractului pentru transportul, distributia sau furnizarea energiei electrice, cu respectarea normelor in vigoare.

(2) Dosarul instalatiei de utilizare cuprinde, dupa caz, urmatoarele documente:

a) declaratia executantului, prin care se confirma: respectarea cerintelor din avizul tehnic de racordare, realizarea instalatiei de utilizare in baza proiectului tehnic verificat in conditiile legii, cu respectarea normelor tehnice in vigoare la data executarii acesteia si cu indeplinirea conditiilor care permit punerea ei sub tensiune;

b) procesele-verbale care confirma efectuarea verificarilor si receptiei la terminarea lucrarilor, cu rezultate corespunzatoare, buletine de incercari si altele asemenea.

(3) Dosarul instalatiei de utilizare cuprinde, dupa caz, si urmatoarele documente:

a) schema monofilara a instalatiei de utilizare, la nivelul necesar pentru realizarea conducerii prin dispecer, dar cel putin la nivel de interfata cu instalatia de racordare, statia de conexiuni sau tabloul general, cu precizarea protectiilor prevazute si a reglajelor acestora;

b) schema de racordare la reseaua de utilizare a surselor proprii, avizata de operatorul de retea.

(4) In cazul in care operatorul de retea a solicitat expertizarea instalatiei de utilizare, documentatia tehnica va cuprinde si rapoartele de expertiza elaborate de organisme de expertiza sau de experti atestati in conditiile legii.

(5) La cererea operatorului de retea, utilizatorul are obligatia de a comanda expertiza prevazuta la alin. (4) si de a suporta costul acesteia. Daca raportul de expertiza atesta faptul ca instalatia de utilizare era corespunzatoare sau daca expertiza ceruta este suplimentara verificarilor prevazute de norme, costul expertizei va fi suportat de catre operatorul de retea.

Art. 42

(1) Operatorii de retea si detinatorii de capacitati energetice racordate la retelele electrice de interes public au obligatia sa asigure exploatarea si mentenanta instalatiilor proprii in conformitate cu normele in vigoare, numai cu personal calificat si autorizat conform reglementarilor emise de Ministerul Muncii, Familiei si Egalitatii de Sanse si de autoritatile competente, respectiv prin operatori economici atestati conform legii.

(2) Activitatile prevazute la alin. (1) se vor asigura cu personal propriu sau prin incheierea de contracte cu terti.

CAPITOLUL IV

Contraventii

Art. 43

Constituie contraventii urmatoarele fapte:

a) racordarea unei instalatii electrice a unui utilizator de catre operatorul de retea fara aviz tehnic de racordare emis;

b) punerea sub tensiune a instalatiilor electrice ale utilizatorilor cu incalcarea prevederilor art. 41;

c) nerespectarea de catre operatorul de retea a tarifelor de emitere a avizelor tehnice de racordare stabilite de autoritatea competenta;

d) nerespectarea de catre un operator economic atestat pentru executie de lucrari de instalatii electrice a obligatiilor prevazute la art. 38 alin. (4);

e) nerespectarea de catre operatorul de retea a obligatiilor prevazute la art. 37 alin. (2), art. 47 si 48;

f) nerespectarea de catre operatorul de retea a termenelor prevazute la art. 8 alin. (3), art. 14 alin. (4), art. 20 alin. (1), art. 21 alin. (1-4), art. 22 alin. (1), art. 24 si 33;

g) nesolicitarea modificarii avizului tehnic de racordare de catre utilizator, in cazurile prevazute de art. 4 alin. (2) lit. a) si b).

Art. 44

(1) Contravenitiile prevazute la art. 43 lit. a)-d) se sanctioneaza cu amenda de la 100 lei la 1.000 lei, in cazul persoanelor fizice, respectiv de la 25.000 lei la 100.000 lei, in cazul persoanelor juridice.

(2) Contravenitiile prevazute la art. 43 lit. e)-g) se sanctioneaza cu amenda de la 100 lei la 1000 lei, in cazul persoanelor fizice, respectiv de la 20.000 lei la 100.000 lei, in cazul persoanelor juridice.

Art. 45

Constatarea contravenitiilor si aplicarea amenzilor se fac de catre reprezentanti imputerniciti ai autoritatii competente.

Art. 46

Contravențiilor prevăzute la art. 43 și 44 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL V

Dispoziții finale

Art. 47

(1) Operatorii de rețea își vor organiza activitatea privind racordarea utilizatorilor la rețea pe baza procedurilor proprii, potrivit prezentului regulament, astfel încât aceasta să se desfășoare operativ, cu minimum de deplasări din partea solicitanților.

(2) Operatorii de rețea vor organiza un sistem de informare a solicitanților privind procesul de racordare la rețelele electrice, prin publicare pe pagina web, în presa și prin afișare la sediile administrative și la centrele de relații cu clienții de extrase din procedurile proprii, precizând cum, când și cui trebuie să se adreseze pentru obținerea avizului tehnic de racordare, ce documente trebuie să anexeze la cerere, tarifele percepute, lista proiectanților și executanților atestați, precum și alte informații privind procesul de racordare.

(3) În termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentului regulament, operatorii de rețea vor modifica, completa și transmite la autoritatea competentă procedurile prevăzute la alin. (1).

Art. 48

(1) La cerere, operatorii de rețea vor pune la dispoziție utilizatorilor spre consultare documentația folosită la fundamentarea soluției de racordare.

(2) Datele tehnice prevăzute la alin. (1) au caracter de confidențialitate.

Art. 49

Eventualele divergențe care apar între detinatorii de rețea și utilizatori în timpul parcurgerii etapelor procesului de racordare la rețelele electrice, neconciliate la nivelul operatorilor de rețea conform procedurilor proprii, se soluționează de autoritatea competentă.

Art. 50

Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezentul regulament.

Art. 51

Până la data intrării în vigoare a prezentului regulament, autoritatea competentă va elabora, modifica, completa și/sau aproba, după caz, reglementările necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor prezentului regulament.

ANEXA Nr. 1 la regulament

TERMENI ȘI NOTIUNI folosite în Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public

- *actualizare (a unui aviz tehnic de racordare)* – acțiunea prin care operatorul de rețea înlocuiește avizul tehnic de racordare emis pentru un loc de producere/consum, corelându-i conținutul cu datele energetice sau tehnice caracteristice locului de producere sau de consum, respectiv cu datele administrative de identificare a utilizatorului sau locului de producere/consum, atunci când ele se modifică față de cele anterioare, care au fost avute în vedere la emiterea avizului;
- *amonte, aval* – noțiunile asociate sensului de parcurgere a instalațiilor dinspre instalațiile operatorului de rețea spre instalațiile utilizatorului;
- *aviz de amplasament* – răspunsul scris al operatorului de rețea la cererea unui solicitant, în care se precizează punctul de vedere față de propunerea de amplasament a obiectivului solicitantului referitor la îndeplinirea condițiilor de coexistență a obiectivului cu rețelele electrice ale operatorului;
- *aviz tehnic de racordare* – avizul scris, valabil numai pentru un anumit amplasament, care se emite de către operatorul de rețea, la cererea unui utilizator, asupra posibilităților și condițiilor de racordare la rețeaua electrică a locului de producere sau de consum respectiv, pentru satisfacerea cerințelor utilizatorului precizate în cerere;
- *bransament* – instalație de racordare la joasă tensiune;
- *capacitate (de transport/distributie) a rețelelor electrice* – încărcarea maximă (A sau kVA) în condiții de dimensionare și funcționare date, cu satisfacerea parametrilor de calitate ai energiei electrice în punctele de delimitare;
- *cerere de racordare* – documentul prin care se solicită accesul la rețeaua electrică și emiterea avizului tehnic de racordare;
- *consumator temporar* – consumatorul care utilizează energie electrică pentru o perioadă de timp, în general mai scurtă de un an, aprobată de autoritățile competente, în scopul construirii, reparării sau amenajării unor obiective, precum și pentru organizarea sau desfășurarea unor activități ocazionale în locuri de consum diferite;
- *contract de executie* – contractul încheiat între operatorul de rețea și executantul desemnat în condițiile legii, pentru realizarea instalației de racordare;
- *contract de racordare* – contractul încheiat între operatorul de rețea și utilizator, având ca obiect racordarea instalației de utilizare a utilizatorului la rețeaua electrică a operatorului prin realizarea instalației de racordare stabilite în avizul tehnic de racordare;
- *contract pentru eliberarea amplasamentului și/sau pentru realizarea condițiilor de coexistență* – contractul prin care un operator de rețea se angajează să devieze, să mute, să modifice sau să întărească instalațiile sale existente pe un teren pe care urmează să se amplaseze un obiectiv al solicitantului, iar acesta se angajează să achite operatorului de rețea costul lucrărilor pentru eliberarea amplasamentului sau pentru îndeplinirea condițiilor de coexistență a rețelelor electrice cu obiectivul respectiv;
- *convenție de exploatare* – actul juridic încheiat între operatorul de rețea și un utilizator, prin care se precizează aspectele legate de delimitarea instalațiilor, realizarea conducerii operative prin dispecer, condițiile de exploatare și întreținere reciprocă a instalațiilor, reglajul protecțiilor, executarea manevrelor, intervenții în caz de incidente etc.;
- *executant* – persoana fizică sau juridică ce obține de la autoritățile abilitate prin lege dreptul de a executa lucrări în instalațiile electrice;
- *fișa de soluție* – documentația tehnică în care se stabilește și se propune soluția de racordare la rețea a unui utilizator, atunci când aceasta este unică și evidentă, și care conține un minim de elemente și de date ale rețelei și utilizatorului, prin care se justifică soluția propusă;
- *generator (electric)* – aparatul, mașina sau instalația care servește la producerea energiei electrice folosind energie de o altă formă;
- *obiectiv (energetic)* – ansamblul instalațiilor, construcțiilor și echipamentelor aferent, care este proiectat să producă, să consume, să transporte sau să distribuie energie electrică;
- *operator de rețea* – după caz, operatorul de transport și de sistem, un operator de distribuție sau un alt detinator de rețea electrică de interes public;

- *proiectant de specialitate* – persoana fizica autorizata in domeniu sau persoana juridica atestata in domeniu, potrivit legii;
- *punct de delimitare* – locul in care instalatiile utilizatorului se delimiteaza ca proprietate de instalatiile operatorului de retea;
- *punct de masurare* – locul de racordare a transformatoarelor de masurare sau la care sunt conectate aparatura si ansamblul instalatiilor care servesc la masurarea puterii si energiei electrice tranzactionate;
- *punct de racordare (la reseaua electrica)* – punctul fizic din reseaua electrica la care se racordeaza un utilizator;
- *putere aprobata* – puterea activa (aparenta) maxima simultana pe care utilizatorul o poate absorbi sau evacua prin instalatia de racordare la reseaua electrica, pentru care se emite avizul tehnic de racordare; se consemneaza in avizul tehnic de racordare si este luata in considerare la dimensionarea instalatiei de racordare a utilizatorului respectiv;
- *putere instalata* – puterea activa (aparenta) nominala indicata in documentatia tehnica a fabricii constructoare pentru un generator sau receptor, care este inscrisa pe placuta indicatoare sau care este indicata de fabricant;
- *putere instalata totala* – suma puterilor instalate ale tuturor generatoarelor/receptoarelor pentru un loc de productie sau de consum;
- *racord* – instalatia de racordare la medie si inalta tensiune;
- *racordare* – actiunea desfasurata de un detinator de retea electrica pentru realizarea unui racord sau bransament la un loc de productie sau de consum nou ori modificarea sau inlocuirea unui racord ori bransament la un loc de productie sau de consum existent;
- *grup de masurare (a energiei electrice)* – ansamblul format din contor si transformatoarele de masurare aferente acestuia, precum si toate elementele intermediare care constituie circuitele de masurare a energiei electrice, inclusiv elementele de securizare;
- *instalatie de racordare* – instalatia electrica realizata intre punctul de racordare la reseaua electrica de interes public si punctul de delimitare dintre instalatiile operatorului de retea si instalatiile utilizatorului. Instalatia de racordare cuprinde si grupul de masurare a energiei electrice, inclusiv in cazurile de exceptie, cand punctul de masurare este diferit de punctul de delimitare;
- *instalatie de utilizare* – instalatia electrica a utilizatorului, in aval de punctul/punctele de delimitare; in cazul mai multor puncte de delimitare se considera o singura instalatie de utilizare, numai daca instalatiile din aval aferente fiecarui punct de delimitare sunt legate electric intre ele prin retele ale utilizatorului. Prin exceptie, sursele de iluminat public sau alte sarcini distribuite, de acelasi tip si ale aceluiasi utilizator, racordate la un circuit de joasa tensiune din postul de transformare sau dintr-o cutie de distributie, se pot considera o singura instalatie de utilizare;
- *licenta* – actul tehnic si juridic emis de autoritatea competenta, prin care, la solicitarea unei persoane fizice sau juridice, i se acorda acesteia permisiunea de exploatare comerciala a unor capacitati energetice din sectorul energiei electrice si al energiei termice produse in cogenerare sau de a presta servicii necesare functionarii coordonate a SEN, respectiv pietei de energie electrica;
- *loc de consum* – incinta sau zona in care se consuma, printr-o singura instalatie de utilizare, energie electrica furnizata prin una sau mai multe instalatii de racordare. Un consumator poate avea mai multe locuri de consum, dupa caz, in incinte sau in zone diferite ori in aceeasi incinta sau zona;
- *loc de productie* – incinta in care sunt amplasate instalatiile de productie a energiei electrice ale unui utilizator al retelei electrice;
- *norme* – standardele, codurile, regulamentele, reglementarile, instructiunile, prescriptiile energetice, hotararile si alte acte normative, precum si contractele sau alte documente oficiale;
- *SCADA* – sistemul informatic de monitorizare, comanda si achizitie de date pentru un proces tehnologic sau pentru o instalatie;
- *solicitant* – persoana fizica sau juridica, potential sau actual utilizator al retelei electrice, care solicita racordarea la reseaua electrica a unui loc de productie sau de consum, respectiv actualizarea avizului tehnic de racordare emis pentru acel loc de productie sau de consum;
- *spor de putere* – puterea suplimentara fata de puterea aprobata prin ultimul aviz tehnic de racordare dat pentru un loc de productie sau de consum existent si care a fost avuta in vedere la dimensionarea, respectiv verificarea capacitatii instalatiei de racordare;
- *studiu de solutie* – documentatia tehnico-economica in care, pe baza datelor si cerintelor unui utilizator si a caracteristicilor retelei, se stabilesc, se analizeaza si se propun variante rationale, posibile tehnic si fezabile economic, pentru solutii de racordare la retea a instalatiei utilizatorului;
- *tarif de emitere a avizului tehnic de racordare* – tariful reglementat care reprezinta cheltuiala medie efectuata de un operator de retea pentru emiterea sau actualizarea unui aviz tehnic de racordare;
- *tarif de racordare* – tariful reglementat care reprezinta cheltuiala efectuata de un operator de retea pentru realizarea racordarii unui loc de productie sau de consum al unui utilizator la reseaua electrica.

ANEXA Nr. 2 la regulament

CAPITOLUL I

Principii pentru realizarea racordarii locuintelor individuale la reseaua electrica de distributie

SECTIUNEA 1

In zone in care exista retea electrica de interes public de joasa tensiune

Art. 1

Racordarea locuintelor se realizeaza in solutiile stabilite conform reglementarilor autoritatii competente si consemnate in avizele tehnice de racordare emise pentru fiecare locuinta.

Art. 2

Punctele de delimitare se stabilesc la bornele de iesire din contoare, montate la limita de proprietate sau, in conditiile art. 26 alin. (4) din regulament, pe proprietatea consumatorului, in exteriorul locuintei.

Art. 3

Pentru realizarea racordarii, fiecare consumator incheie contractul de racordare cu operatorul de retea* si achita acestuia tariful de racordare.

SECTIUNEA a 2-a

In zone in care nu exista retea electrica de interes public de joasa tensiune

Art. 4

(1) Realizarea retelei este finantata, de regula, de catre autoritatile publice, din bugetele locale, din bugetul de stat sau din alte fonduri legal constituite.

(2) In conditiile prevazute la alin. (1), reseaua se realizeaza de catre autoritatea publica locala in calitate de titular de investitie si ramane in patrimoniul acesteia.

(3) In conditiile prevazute la alin. (2), autoritatea publica locala incheie cu operatorul de retea* un contract de comodat avand drept obiect reseaua realizata, pe toata durata de viata a acesteia, cu obligativitatea comodatului de a o mentine in stare de functionare pe costurile sale.

(4) Dupa incheierea contractului prevazut la alin. (3), pentru racordarea locuintelor individuale se parcurg aceleasi etape, cu aceleasi precizari, prevazute la art. 1-3.

(5) Operatorul de retea poate prelua cu justa despagubire capacitatea care constituie obiectul contractului de comodat, incheiat conform prevederilor alin. (3), oricand pe durata acestuia, in conditiile stabilite de autoritatea competenta.

Art. 5

(1) Prin exceptie de la prevederile art. 4, realizarea retelei poate fi finantata de unul dintre viitorii consumatori, individual sau ca imputernicit legal al unui grup de consumatori.

(2) In conditiile prevazute la alin. (1) reseaua se realizeaza de catre operatorul de retea* in regimul tarifului de racordare.

(3) Dupa realizarea retelei conform prevederilor alin. (2), pentru racordarea locuintelor individuale se parcurg aceleasi etape, cu aceleasi precizari, prevazute la art. 1-3.

(4) Consumatorul sau grupul de consumatori care a suportat costul retelei in conditiile prevazute la alin. (1) si (2) primeste compensatie banneasca de la ceilalti consumatori care se racordeaza la reseaua realizata, in momentul racordarii acestora, conform art. 26 alin. (7) din regulament.

CAPITOLUL II

Principii pentru realizarea racordarii la reseaua electrica de distributie a blocurilor de locuinte

Art. 6

(1) Pe baza datelor prezentate de finantatorul blocului sau blocurilor de locuinte privind puterile absorbite, individual si pe ansamblu, operatorul de retea* emite aviz tehnic de racordare pentru puterea totala necesara si in functie de care se dimensioneaza instalatia de racordare.

(2) Punctele de delimitare vor fi la bornele de iesire din contoare. Contoarele se monteaza centralizat, la parter sau pe palier.

Art. 7

(1) Instalatia de racordare se realizeaza de catre operatorul de retea*, in baza contractului de racordare incheiat cu finantatorul blocului sau blocurilor de locuinte si a tarifului de racordare achitat de acesta. Finantatorul blocului sau blocurilor de locuinte nu suporta costurile aferente realizarii masurarii individuale a energiei electrice si verificarii dosarului instalatiilor de utilizare individuale.

(2) Dupa realizarea instalatiei de racordare in conditiile prevazute la alin. (1), operatorul de retea* emite aviz tehnic de racordare fiecarui proprietar sau chirias al unui apartament, pentru puterea aprobata acestuia si care a fost avuta in vedere la stabilirea puterii totale aprobate pentru blocul respectiv, si pune sub tensiune instalatia de utilizare a acestuia. Fiecare proprietar suporta numai costurile aferente realizarii masurarii individuale a energiei electrice si punerea sub tensiune a instalatiei de utilizare.

Art. 8

Finantatorul blocului sau blocurilor de locuinte isi recupereaza cheltuielile aferente racordarii la retea, suportate in conditiile prevazute la art. 8 alin. (1), din veniturile realizate prin vanzarea si/sau inchirierea apartamentelor realizate, fara a mai fi perceputa plata altor compensatii nici de catre el si nici de catre viitorii utilizatori individuali.

CAPITOLUL III

Principii pentru realizarea racordarii ansamblurilor (zonelor) rezidentiale* la reseaua electrica de distributie

Art. 9

(1) Operatorul de retea* emite aviz tehnic de racordare finantatorului zonei rezidentiale pentru puterea totala necesara acesteia si in functie de care se dimensioneaza instalatia de racordare a zonei.

(2) Punctele de delimitare se propun de operatorul de retea si se stabilesc in functie de optiunea finantatorului:

a) la limitele de proprietate ale locuintelor din zona;

b) la punctul de racordare sau la un punct cuprins intre acesta si limitele de proprietate ale locuintelor din zona.

(3) In cazul in care se opteaza pentru varianta prevazuta la alin. (2) lit. a):

a) instalatia de racordare se realizeaza de catre operatorul de retea* in baza contractului de racordare incheiat cu finantatorul ansamblului rezidential si a tarifului de racordare achitat de acesta. Finantatorul nu suporta costurile aferente realizarii masurarii individuale a energiei electrice si verificarii dosarului instalatiei de utilizare si punerii sub tensiune a acesteia;

b) dupa realizarea instalatiei de racordare in conditiile prevazute la lit. a), operatorul de retea* emite aviz tehnic de racordare fiecarui proprietar sau chirias al unei resedinte din ansamblu, pentru puterea aprobata acestuia si care a fost avuta in vedere la stabilirea puterii totale aprobate pentru intregul ansamblu, si pune sub tensiune instalatia de utilizare respectiva. Fiecare proprietar suporta numai costurile aferente realizarii masurarii individuale a energiei electrice si verificarii dosarului instalatiei de utilizare si punerii sub tensiune a acesteia.

(4) In cazul in care se opteaza pentru varianta prevazuta la alin. (2) lit. b):

a) instalatia de racordare se realizeaza de catre operatorul de retea* in baza contractului de racordare incheiat cu finantatorul ansamblului rezidential si a tarifului de racordare achitat de acesta, corelat cu punctul de delimitare convenit;

b) finantatorul zonei rezidentiale, care realizeaza instalatiile din aval de punctul de delimitare pana la limitele de proprietate ale locuintelor din zona, devine in acest caz proprietarul unei retele de distributie de interes public si acestuia ii revin, in aceasta calitate, toate obligatiile prevazute in prezentul regulament si in alte reglementari in ceea ce priveste asigurarea accesului la retea, exploatarea si mentenanta retelei etc. Imobilul respectiv devine purtator de sarcini, se inscrie in acest mod in cartea funciara si reseaua nu poate fi instrainata decat cu conditia preluarii obligatiei de prestare a serviciului de distributie de catre viitorul proprietar;

c) in conditiile prevazute la lit. b), finantatorul ansamblului rezidential va constitui o entitate proprie care va asigura exploatarea tehnica si comerciala a retelei electrice de distributie conform reglementarilor in vigoare si va asigura serviciul de distributie, obtinand in acest scop toate avizele, atestatele sau licentele prevazute de lege.

- * Operatorul de retea care detine contract de concesiune a serviciului public de distributie a energiei electrice in zona.
- * Operatorul de retea care detine contract de concesiune a serviciului public de distributie a energiei electrice in zona.
- * Operatorul de retea care detine contract de concesiune a serviciului public de distributie a energiei electrice in zona.
- * Operatorul de retea care detine contract de concesiune a serviciului public de distributie a energiei electrice in zona.
- * Operatorul de retea care detine contract de concesiune a serviciului public de distributie a energiei electrice in zona.
- * Operatorul de retea care detine contract de concesiune a serviciului public de distributie a energiei electrice in zona.
- * Aceleasi principii se aplica si in cazul parcurilor industriale, parcurilor stiintifice si tehnologice si zonelor libere, la care operatorul economic desemnat ca administrator are obligatii privind asigurarea utilitatilor.
- * Operatorul de retea care detine contract de concesiune a serviciului public de distributie a energiei electrice in zona.
- * Operatorul de retea care detine contract de concesiune a serviciului public de distributie a energiei electrice in zona.
- * Operatorul de retea care detine contract de concesiune a serviciului public de distributie a energiei electrice in zona.
- * Operatorul de retea care detine contract de concesiune a serviciului public de distributie a energiei electrice in zona.